

САНХҮҮГИЙН АУДИТЫН ТАЙЛАН

Дорноговь аймгийн Сайншанд сумын Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн 2019 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит

Аудитын код: ДГА-2020/4/СТА-ТТЗ

<p>Цахим хуудас: www.dornogovi.audit.mn Дорноговь аймаг 2020 он</p>	<p>Дарга, тэргүүлэх аудитор: Ч.Ариунаа Утас: 70522734 Цахим хаяг: dornogovi@audit.gov.mn Аудитын менежер: Ч.Хэрлэнчимэг Утас: 70523020 Цахим хаяг: kherlenchimegch@audit.gov.mn Ахлах аудитор: О.Нарангарав Утас: 70523020 Цахим хаяг: Narangarav.o@audit.gov.mn</p>
---	---

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

Агуулга

1. Аудитын гэрчилгээ	3
2. Аудитын тайлан	5
2.1. Оршил.....	5
2.2. Аудит хийх үндэслэл, зорилго, талуудын хүлээх үүрэг, хариуцлага	5
2.3. Аудитын явцад мөрдсөн бодлого, журам, арга зүй, шалгуур үзүүлэлт	5
2.4. Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлого, үйл ажиллагаа болон дотоод хяналттай холбоотой хүчин зүйлсийн үнэлгээ	6
2.5. Төлөвлөлтийн шатанд тодорхойлсон эрсдэл, түүнийг үнэлсэн байдал	6
2.6. Материаллаг байдлын суурь сонгосон үндэслэл, тайлбар.....	6
2.7. Аудитын явцад хэрэгжүүлсэн горим сорил, түүний үр дүн	7
2.8 Санхүүгийн нэгтгэсэн тайлангийн үзүүлэлт	8
2.8.1 Мөнгөн хөрөнгө	8
2.8.2 Авлага.....	8
2.8.3 Урьдчилгаа	9
2.8.4 Бараа материал	9
2.8.5 Үндсэн хөрөнгө	10
2.8.6 Өр төлбөр.....	10
2.8.7 Засгийн газрын хувь оролцоо.....	11
2.9 Төсвийн гүйцэтгэлийн талаарх тайлбар, тодруулга	11
2.10. Дараагийн аудитаар авч үзэх буюу анхаарал татахуйц бусад чухал асуудал	13
2.11. Шилэн дансны мэдээлэл	13
2.12. Өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилтийн талаарх тайлбар, тодруулга.....	13
2.13. Дүгнэлтийн хэлбэр, үндэслэл.....	13
3. Менежментийн захидал.....	15
3.1 Төсвийн төлөвлөлт гүйцэтгэлтэй холбоотой асуудал.....	15
4. Аудит хийсэн санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан.....	17
4.1 Аудит хийсэн санхүүгийн нэгтгэсэн байдлын тайлан.....	17
4.2 Аудит хийсэн санхүүгийн нэгтгэсэн үр дүнгийн тайлан.....	19
4.3 Аудит хийсэн нэгтгэсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан	21
4.4 Аудит хийсэн нэгтгэсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан	23
4.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан	24
4.6 Аудит хийсэн нэмэлт санхүүжилтийн тайлан	26
5.Аудитын явцад илэрсэн алдаа, зөрчлийн жагсаалт	27

Товчилсон үгийн жагсаалт

АДБОУС	Аудитын Дээд Байгууллагуудын Олон Улсын Стандарт
АОУС	Аудитын Олон Улсын Стандарт
УСНББОУС	Улсын Секторын Нягтлан Бодох Бүртгэлийн Олон Улсын Стандарт
ТТЗ	Төсвийн төвлөрүүлэн захирагч
ТШЗ	Төсвийн шууд захирагч
АИТХ	Аймгийн Иргэдийн төлөөлөгчдийн хурал
ЭМДС	Эрүүл мэндийн даатгалын сан
УТХ	Улсын тэмдэгтийн хураамж
ТТАМАТ	Түгээмэл тархацтай ашигт малтмал ашигласны төлбөр
ОНХС	Орон нутгийн хөгжлийн сан
СХС	Сум хөгжүүлэх сан

1. Аудитын гэрчилгээ

ДОРНОГОВЬ АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

44103 Дорноговь аймаг, Сайншанд сум,
3 дугаар баг, Орон нутгийн өмчийн III байр,
Утас: (705) 2-27-34

Вэб сайт: dornogovi@audit.gov.mn

2020-03-25 № 1-Е/369

танай _____-ны № _____-т

ДОРНОГОВЬ АЙМГИЙН
САЙНШАНД СУМЫН ЗАСАГ ДАРГА
С.ОДБАЯР ТАНАА

Аудитын гэрчилгээ

Төрийн аудитын тухай хуулийн 15 дугаар зүйлийн 15.1, 18 дугаар зүйлийн 18.2, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.3-д заасны дагуу Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн 2019 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон санхүүгийн тайлан, тодруулгад санхүүгийн тайлангийн аудит хийв.

Зөрчилгүй санал дүгнэлт

Дорноговь аймгийн Сайншанд сумын Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн 2019 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх жилийн эцсийн санхүүгийн нэгтгэсэн байдал, санхүүгийн нэгтгэсэн үр дүн, нэгтгэсэн мөнгөн гүйлгээ, нэгтгэсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан болон бусад илчлэл тодруулгад тайлагнасан үлдэгдэл, ажил гүйлгээнүүдийг холбогдох хууль, УСНББОУС, түүнд нийцүүлэн Сангийн сайдын баталсан заавар, журмуудын дагуу үнэн, бодитой шударга илэрхийлсэн тул зөрчилгүй санал дүгнэлт гаргаж байна.

Санал дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагуудын нийтээр хүлээн зөвшөөрсөн зарчим, стандарт болон Аудитын олон улсын стандартад нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан Санхүүгийн тайлангийн аудитын журам, зааврын дагуу гүйцэтгэсэн. Эдгээр нь санхүүгийн тайлан материаллаг буруу илэрхийллээс ангид эсэх талаар үндэслэлтэй баталгаа олж авах зорилгоор аудитыг төлөвлөж, гүйцэтгэхийг шаарддаг.

Аудитаар Дорноговь аймгийн Сайншанд сумын Төсвийн төвлөрүүлэн захирагч нь 2019 оны жилийн эцсийн нэгтгэсэн төсвийн гүйцэтгэл, санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан дахь үлдэгдэл, ажил гүйлгээний дүн хэмжээ болон илчлэл тодруулга, тус байгууллагад мөрдөж байгаа нягтлан бодох бүртгэлийн бодлого, бүртгэл хөтлөлт, программ хангамж, дотоод хяналтын систем болон удирдлагын хийсэн томоохон тооцооллыг шалгаж, аудитын санал дүгнэлтийг дэмжих нотлох зүйлсийг хангалттай цуглуулсан.

Бидний хийсэн аудит тус санхүүгийн тайлан, тодруулгад санал дүгнэлт өгөх хангалттай, зохистой үндэслэлийг бүрдүүлсэн бөгөөд аудитын дүнд үндэслэсэн санал, зөвлөмжийг аудитын тайланд тусгасан болно.

01002 161

Үүрэг, хариуцлага

Дорноговь аймгийн Сайншанд сумын Төсвийн төвлөрүүлэн захирагч нь Төсвийн тухай хуулийн 26 дугаар зүйлийн 26.1-д заасны дагуу тайлант хугацааны санхүүгийн тайлан, тодруулгыг Нягтлан бодох бүртгэлийн болон Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандарт, түүнтэй нийцүүлэн Сангийн сайдын баталсан журам, зааврын дагуу бэлтгэж тайлагнах үүрэгтэй.

Аудитын дээд байгууллагуудын нийтээр хүлээн зөвшөөрсөн зарчим, стандарт болон Аудитын олон улсын стандартын дагуу аудит хийж, жилийн эцсийн төсвийн гүйцэтгэл, санхүүгийн тайланд санал дүгнэлт өгөх нь төрийн аудитын байгууллагын үүрэг юм.

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР

Ч.АРИУНАА

2. Аудитын тайлан

2.1. Оршил

Дорноговь аймгийн Сайншанд сумын ТТЗ-ын 2019 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, жилийн төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын дүн, дүгнэлтийг төсвийн төвлөрүүлэн захирагч С.Одбаяр танд танилцуулж байна.

Энэхүү тайланд үйлчлүүлэгчийн санхүү, нягтлан бодох бүртгэл, дотоод хяналтын системд хийсэн үнэлгээний тойм, аудитын явцад илрүүлсэн зүйлс, гаргасан шийдлүүд, анхаарал хандуулахуйц залруулаагүй материаллаг болон материаллаг бус алдаа зөрчил зэрэг аудитын үр дүнгийн талаарх тайлбар, тодруулга, аудитын санал дүгнэлтийн хэлбэр, түүний үндэслэлийн талаар тус тус хураангуйлан тэмдэглэв.

Аудитын дүнд үндэслэсэн үйлчлүүлэгчийн нягтлан бодох бүртгэл, тайлагнал, дотоод хяналтын системийг боловсронгуй болгох зөвлөмжүүдийг Менежментийн захидалд тусгасан болно.

2.2. Аудит хийх үндэслэл, зорилго, талуудын хүлээх үүрэг, хариуцлага

Бид Төрийн аудитын тухай хуулийн 15 дугаар зүйлийн 15.1, 18 дугаар зүйлийн 18.2, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.3-т заасны дагуу Сайншанд сумын ТТЗ-ийн 2019 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болгосон санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Сайншанд сумын ТТЗ-ийн 2019 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэл Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль болон УСНББОУС, түүнд нийцүүлэн гаргасан төсвийн байгууллагын нягтлан бодох бүртгэлийн бодлого, заавар, журмын дагуу үнэн зөв, шударга илэрхийлэгдсэн эсэхэд дүгнэлт өгөх нь энэхүү аудитын зорилт байв.

Төсвийн төвлөрүүлэн захирагч санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, жилийн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлангаа Төсвийн тухай хууль болон УСНББОУС, түүнд нийцүүлэн баталсан төсвийн байгууллагын нягтлан бодох бүртгэлийн бодлого, журмын дагуу үнэн зөв, бодитой бэлтгэх үүрэгтэй.

Харин тухайн санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, жилийн төсвийн гүйцэтгэлийг дээрх хууль болон бодлого, журмын дагуу материаллаг алдаагүй, үнэн зөв, шударга илэрхийлсэн эсэхэд санал дүгнэлт өгөх нь Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг юм.

Аудитыг 2020 оны 03 дугаар сарын 17-оос 2020 оны 03 дугаар сарын 25-ны хооронд гүйцэтгэж, аудитын тайланг 2020 оны 03 дугаар сарын 25-ны өдөр эцэслэн баталгаажуулж, төсвийн төвлөрүүлэн захирагчид хүргүүлэхээр төлөвлөн, Дорноговь аймаг дахь Төрийн аудитын газрын ахлах аудитор О.Нарангарав хариуцаж хэрэгжүүлэв.

Сайншанд сумын ТТЗ-ийн 2019 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, жилийн төсвийн гүйцэтгэлийн тайланг Дорноговь аймаг дахь Төрийн аудитын газарт 2020 оны 03 дугаар сарын 05-ны өдрийн 1/257 дугаар бүхий албан бичгээр 2020 оны 03 дугаар сарын 06-ний өдөр ирүүлсэн байна.

2.3. Аудитын явцад мөрдсөн бодлого, журам, арга зүй, шалгуур үзүүлэлт

Аудитын явцад АДБОУС, АОУС, нийтээр хүлээн зөвшөөрсөн бусад зарчимд тулгуурласан төрийн аудитын байгууллагын санхүүгийн тайлангийн аудитын талаарх бодлого, арга зүйг мөрдөж ажиллав.

Дээрх стандарт, зарчимд нийцүүлж Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан Төрийн аудитын байгууллагаас санхүүгийн тайланд аудит хийх журам, түүнд тусгасан үе

шатны ажлыг гүйцэтгэн, шат шатны чанарын хяналт хийж, холбогдох ажлын баримт материалаар баталгаажуулсан болно.

Аудитыг Нягтлан бодох бүртгэлийн нийтээр хүлээн зөвшөөрсөн зарчмууд, УСНББОУС, Төсвийн тухай хууль болон Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийг гол шалгуур болгож, батлагдсан төлөвлөгөө, хөтөлбөрийн дагуу хэрэгжүүлэв.

2.4. Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлого, үйл ажиллагаа болон дотоод хяналттай холбоотой хүчин зүйлсийн үнэлгээ

Бид санхүүгийн тайланд материаллаг алдаа байхгүй гэдгийг нягтлах үүднээс үйлчлүүлэгчийн нягтлан бодох бүртгэлийн бодлого, үйл ажиллагаа болон дотоод хяналтыг шаардлагатай гэж үзсэн хэмжээгээр дахин хянасан. Энэ нь материаллаг алдаа гарахаас хамгаалах ёстой гол бодлого, хяналтуудыг тодруулах, судлах зорилготой юм.

Дорноговь аймгийн Санхүү төрийн сангаас боловсруулан гаргасан санхүүгийн үйл ажиллагаанд ашиглаж байгаа нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичиг нь холбогдох стандарт, журмын дагуу шинэчлэгдсэн

Сайншанд сумын ТТЗ-ийн үндсэн үйл ажиллагаа, санхүүгийн дотоод хяналтын эрсдэлийг төлөвлөлтийн үе шатанд дунд гэж үнэлсэн бөгөөд гүйцэтгэлийн шатанд дахин хянахад дотоод хяналт үр нөлөөтэй гэж үзлээ.

Аймгийн Санхүүгийн хяналт, дотоод аудитын албанаас 2019 онд харьяа орон нутаг дахь төсөвт байгууллага, сангийн санхүүгийн үйл ажиллагаанд дотоод аудит хийгдээгүй байна.

2.5. Төлөвлөлтийн шатанд тодорхойлсон эрсдэл, түүнийг үнэлсэн байдал

Аудитын явцад Сайншанд сумын ТТЗ-ийн бэлтгэсэн санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, жилийн төсвийн гүйцэтгэл нь материаллаг хэмжээний алдаатай илэрхийлэгдээгүй гэсэн үндэслэлтэй нотолгоо олж авахын тулд байгууллагын гадаад дотоод орчин, дотоод хяналтыг судалж, санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, жилийн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлантай холбоотой эрсдэлтэй асуудлыг илрүүлж, үнэлсэн.

Аудитыг төлөвлөх үе шатанд эрсдэлийн үнэлгээний урьдчилсан горим хэрэгжүүлэн 3 эрсдэлтэй асуудал тодорхойлж, эрсдэлийн үнэлгээний дүнд үндэслэн 5 асуудалд нарийвчилсан горим сорил хэрэгжүүлэхээр төлөвлөж баталгаажуулсан болно.

2.6. Материаллаг байдлын суурь сонгосон үндэслэл, тайлбар

Аудитыг төлөвлөх болон гүйцэтгэх үе шатны материаллаг байдлын түвшинг АДБОУС 1320, АОУС 320-ын дагуу тодорхойлсон бөгөөд материаллаг байдлын суурь үзүүлэлтээр нэгтгэл санхүүгийн тайлангийн нийт зардлын сонгож, эрсдэлийн түвшинг “дунд” гэж үнэлэн материаллаг байдлын хувь хэмжээг 1 хувиар тогтоов.

Төлөвлөлтийн шатанд материаллаг байдлын түвшнийг нийт зардлын 9,818.4 сая төгрөгийн 1 хувь буюу 98.2 сая төгрөгөөр тогтоов.

Гүйцэтгэлийн үе шатанд төлөвлөлтийн шатанд тогтоосон материаллаг байдлын түвшнийг өөрчлөх шаардлагагүй гэж үзсэн болно.

Гүйцэтгэлийн үе шатанд материаллаг байдлын түвшнийг 219.5 сая төгрөгөөр тогтоосон нь төлөвлөлтийн үед материаллаг байдлыг 2019 оны хагас жилийн тайлангийн дүнгээр сонгон авсан тул өөрчлөн жилийн эцсийн тайлангаар материаллаг байдлыг тодорхойлсонтой холбоотой.

2.7. Аудитын явцад хэрэгжүүлсэн горим сорил, түүний үр дүн

Аудитын явцад хэрэгжүүлэх горим сорилыг төсвийн шатлалд хамаарах байгууллага, нэгж тус бүрээр төлөвлөж хэрэгжүүлсэн бөгөөд аудитын дүн, дүгнэлтийг нэгтгэсэн байдлаар үнэлж, гаргалаа.

Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн 2019 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайланд харьяа 28 төсвийн байгууллага, 4 тусгайн сан, төсөвт байгууллагын 15 ахмадын сан, нийт 47 санхүүгийн тайлан нэгтгэгдсэнээс 28 төсвийн байгууллага 2 тусгай сан аудитад хамрагдсан байна. Төсвийн шууд захирагчийн 24 байгууллагад санал дүгнэлт өгөхөөр, тусгай сангийн 2, ТШЗ-ийн 4 байгууллагын санхүүгийн тайланг түүвэр аудитад хамруулсан.

Аудитад хамрагдсан харьяа байгууллагуудын санхүүгийн тайланд дараах дүгнэлтүүдийг өгсөн байна.

- “Зөрчилгүй” дүгнэлтийг 21 байгууллагад
- “Хязгаарлалттай” дүгнэлтийг 3 байгууллагад – Ерөнхий боловсролын 1, 4 дүгээр сургуулиуд, Зүүнбаян багийн 7 дугаар цэцэрлэг

Сайншанд сумын ТТЗ-ийн 2019 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитаар нийт 137.0 сая төгрөгийн алдаа, зөрчил илрүүлснээс 84.0 сая төгрөгийн 5 алдааг аудитын явцад залруулж, 53.1 сая төгрөгийн зөрчлийг арилгах, давтан гаргахгүй байх 1 зөвлөмжийг менежментийн захидлаар хүргүүлээ.

Сайншанд сумын ТТЗ-ийн харьяа байгууллагуудын 2019 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитаар нийт 3,531.8 сая төгрөгийн алдаа, зөрчил илрүүлснээс 572.0 сая төгрөгийн 15 алдааг аудитын явцад залруулж, 2.4 сая төгрөгийн 6 зөрчилд төлбөрийн акт тогтоож, 525.3 сая төгрөгийн 9 зөрчлийг арилгах албан шаардлага хүргүүлж, 2,432.1 сая төгрөгийн зөрчлийг арилгах, давтан гаргахгүй байх 41 зөвлөмжийг хүргүүлсэн байна.

Сайншанд Тохижилтын газрын 2,100.3 сая төгрөгийн, Ерөнхий боловсролын 1 дүгээр сургуулийн 475.5 сая төгрөгийн, Ерөнхий боловсролын 5 дугаар сургуулийн 301.8 сая төгрөгийн, зөрчил нь Сайншанд сумын ТТЗ-ийн нэгтгэл тайлангийн тоон үзүүлэлтээр тооцсон материаллаг байдалд нөлөөлж байгаа боловч уг зөрчлийг аудитын явцад залруулан бүртгэх боломжтой НББ-ийн алдаа байсан тул шинж чанарын хувьд материаллаг байдалд нөлөөлөхгүй гэж үзсэн болно.

Харин Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн санхүүгийн тайланд илэрсэн 53.0 сая төгрөг, Ерөнхий боловсролын 4 дүгээр сургуулийн 20.8 сая төгрөг, нийт 73.8 зөрчил нь Сайншанд сумын ТТЗ-ийн нэгтгэл тайланд тооцсон материаллаг байдлаас бага байгаа тул дүгнэлтэд нөлөөлөхгүй байна.

Санхүүгийн нэгтгэсэн тайлангийн залруулга

Төвлөрүүлэн захирагчийн санхүүгийн нэгтгэсэн тайланг нэгтгэхдээ харьяа байгууллагуудын аудит хийсэн санхүүгийн тайлангаас зөрүүтэй нэгтгэсэн, данс буруу хөтөлсөн зэрэг 84.0 сая төгрөгийн залруулга хийлээ. Үүнд:

- Санхүүгийн нэгтгэсэн байдлын тайланд авлагаар тоосон 32.9 сая төгрөгийг зардлаар хүлээн зөвшөөрч бүртгэсэн, 12.8 сая төгрөгийн зардлыг буруу дансанд бүртгэсэн,
- Санхүүгийн нэгтгэсэн тайлангийн эхний үлдэгдлүүдийг зөрүүтэй илэрхийлсэн 38.3 сая төгрөгийн алдааг залруулав.

Харьяа байгууллагуудын санхүүгийн тайлангийн залруулга

Тус төвлөрүүлэн захирагчийн харьяа байгууллагуудын санхүүгийн тайланд нийт 572.0 сая төгрөгийн 15 залруулга хийлээ. Тухайлбал:

- **СХС-ийн санхүүгийн тайланд:** Тайлант онд олгосон зээл, зээлийн эргэн төлөлт, зээлийн хүүгийн тооцооллыг санхүүгийн тайлантай тулгаж үзэхэд 5.0 сая төгрөгийн хүү, алданги болон авлагын үлдэгдлийг зөрүүтэй тооцсон 2 алдааг залруулан бүртгэв.
- **ОНХС-ийн санхүүгийн тайланд:** Тайлант онд хэрэгжиж дууссан ажлын гүйцэтгэлийн зардлыг дутуу тооцон авлага, өр төлбөрийг дутуу бүртгэсэн, санхүүжилт, зардлын гүйцэтгэлийг дутуу бүртгэсэн зэрэг 229.1 сая төгрөгийн 4 алдааг залруулан бүртгэв.
- **Сумын Засаг даргын тамгын газрын тайланд:** холбогдох тооцооны дансаар дамжуулаагүй, шууд зардалд хаасан, данс буруу бүртгэсэн зэрэг 32.5 сая төгрөгийн алдааг залруулан бүртгэсэн байна.
- **Сумын Зүүнбаян багийн ЗАА-ын тайланд:** данс буруу бүртгэсэн, хөрөнгийн элэгдэл тооцоогүй зэрэг 4.9 сая төгрөгийн алдааг залруулан бүртгэсэн байна.
- **Ерөнхий боловсролын сургуулийн тайланд:** Хөдөлмөрийн чадвараа түр алдсаны тэтгэмжийг бусад орлогоор бүртгэсэн, тооцооны дансаар дамжуулалгүй зардалд шууд бүртгэсэн, үндсэн хөрөнгийн ангилал буруу хийсэн болон үндсэн хөрөнгөнд бараа материалыг бүртгэсэн зэрэг нийт 263.0 сая төгрөгийн алдааг залруулан бүртгэсэн байна.

Харьяа байгууллагуудын санхүүгийн тайлангийн аудитаар өгсөн дүгнэлтийн хэлбэр, акт, албан шаардлага, зөвлөмжийн зөрчлийг нэгтгэн хавсралт 1, хавсралт 2-оор тус тус үзүүлсэн болно.

2.8 Санхүүгийн нэгтгэсэн тайлангийн үзүүлэлт

2.8.1 Мөнгөн хөрөнгө

Мөнгөн хөрөнгийн эхний үлдэгдэл 142.5 сая төгрөг, эцсийн үлдэгдэл 271.9 сая төгрөг болж, 129.4 сая төгрөгөөр буюу 90.8 хувиар өссөн байна.

Хүснэгт №1. Мөнгөн хөрөнгийн үлдэгдэл /сая төгрөг/

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өсөлт (+), Бууралт (-)	Дүнд эзлэх хувь
Касст байгаа бэлэн мөнгө	-	-	-	-
Банканд байгаа бэлэн мөнгө	142.50	271.90	129.40	90.81
Замд яваа мөнгөн хөрөнгө	-	-	-	-
Хадгаламж	-	-	-	-
Дүн	142.50	271.90	129.40	90.81

Эх сурвалж: Сайншанд сумын ТТЗ-ийн 2019 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан

Мөнгөн хөрөнгийн төрийн сангийн урсгал санхүүжилтийн харилцах дансанд байгаа 271.9 сая төгрөгийн 52.6 сая төгрөг нь орон нутгийн ерөнхий орлогын дансанд, 0.6 сая төгрөг нь ОНХС-ийн дансанд, 92.7 сая төгрөг нь СХС-ийн дансанд, 1.6 сая төгрөг нь байгаль орчны нөхөн сэргээх сангийн дансанд, 122.1 сая төгрөг нь 15 ТШЗ-ийн ахмадын сангийн дансанд, Өрхийн эрүүл мэндийн төвийн 2.3 сая төгрөг нь арилжааны банкны дансанд тус тус байршиж байна.

2.8.2 Авлага

Авлага дансны эхний үлдэгдэл 1,249.3 сая төгрөг, эцсийн үлдэгдэл 1,227.6 сая төгрөг болж, 21.7 сая төгрөгөөр буурсан байна.

Хүснэгт №2 Авлагын үлдэгдэл /сая төгрөг/

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өсөлт (+), Бууралт (-)
Ажиллагчидтай холбогдсон авлага	6.5	10.1	3.6
Төлбөртэй үйлчилгээний авлага	-	-	-

Татаас, санхүүжилтийн авлага	1.0	-	(1.0)
Зээлийн хүүгийн авлага	24.8	16.5	(8.3)
Бусад авлага	252.0	242.5	(9.5)
Зээлийн авлага	965.0	958.5	(6.5)
Дүн	1,249.30	1,227.60	(21.70)

Эх сурвалж: Сайншанд сумын ТТЗ-ийн 2019 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан

Авлагын дансны үлдэгдлийн 975.0 сая төгрөг нь СХС-ийн зээлийн авлага, 203.9 сая төгрөг нь ОНХС-ийн дутуу санхүүжилтийн авлага, 48.7 сая төгрөг нь ТШЗ-ийн ажилчидтай болон бусад зардалтай холбоотой авлага байна.

2.8.3 Урьдчилгаа

Урьдчилгаа дансны эхний үлдэгдэл 51.5 сая төгрөг, эцсийн үлдэгдэл 27.7 сая төгрөг болж, 23.8 сая төгрөгөөр буурсан байна.

Хүснэгт №3 Урьдчилгааны үлдэгдэл /сая төгрөг/

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өсөлт (+), Бууралт (-)
Урьдчилж гарсан зардал	44.6	20.8	-23.8
Бараа материал бэлтгэх урьдчилгаа			0
Үндсэн хөрөнгө бэлтгэх урьдчилгаа	6.9	6.9	0
Цалингийн урьдчилгаа			0
Томилолтын урьдчилгаа			0
Дүн	51.5	27.7	-23.8

Эх сурвалж: Сайншанд сумын ТТЗ-ийн 2019 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан

Өмнөх онд төлсөн 44.6 сая төгрөгийн урьдчилгаа төлбөрийг тайлант онд зардлаар хүлээн зөвшөөрөөч бүртгэн, 20.8 сая төгрөгийн худалдан авалтын шилжүүлгийг урьдчилгаа зардлаар бүртгэсэн байна.

Аудитын илрүүлэлт:

- Сумын Зүүнбаян багийн 4 дүгээр сургууль нь 2019 онд гэрээний үүргийн хэрэгжилтгүй байхад төсвөөс шилжүүлсэн 20.8 сая төгрөгийг зардлаар бүртгэснийг аудитын явцад залруулан, албан шаардлага өгсөн байна.

2.8.4 БАРАА МАТЕРИАЛ

Бараа материалын эхний үлдэгдэл 1,489.0 сая төгрөг, эцсийн үлдэгдэл 1,783.8 сая төгрөг болж, 294.8 сая төгрөгөөр өссөн байна.

Хүснэгт №4 Бараа материалын үлдэгдэл /сая төгрөг/

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өсөлт (+), Бууралт (-)
Тусгай зориулалттай материал	296.20	378.30	82.10
Эм боох материал	10.90	25.80	14.90
Бэлэн бүтээгдэхүүн	1.00	1.00	-
Бичиг хэргийн материал	42.60	42.50	(0.10)
Аж ахуйн материал	744.50	824.30	79.80
Барилгын засварын материал	2.50	7.10	4.60
Сэлбэг хэрэгсэл	28.80	29.20	0.40
Түлш шатах тослох материал	16.70	32.90	16.20
Хүнсний материал	42.80	59.90	17.10
Бусад хангамжийн материал	298.10	376.60	78.50
Мал амьтад	4.90	6.20	1.30
Дүн	1,489.00	1,783.80	294.80

Эх сурвалж: Сайншанд сумын ТТЗ-ийн 2019 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан

Тайлант онд харьяа төсөвт байгууллагууд 1,827.5 сая төгрөгийн бараа материалыг төсвийн хөрөнгөөр худалдан авч, УТХО болон ОНТХО, хандив тусламжаар үнэ төлбөргүйгээр 471.8 сая төгрөг, данс хооронд болон балансаас шилжүүлэн авсан 64.7 сая төгрөг нийт 2,364.0 сая төгрөгийн бараа материал тус тус нэмэгдэж, 2,005.2 сая төгрөгийн бараа материалыг зарцуулан, балансаас шилжүүлсэн болон актлан устгасан 64.0 сая төгрөг нийт 2,069.2 сая төгрөгийн бараа материалыг данс бүртгэлээс хассан байна.

Бараа материалын дансны үлдэгдэл нь байгууллагын хэвийн үйл ажиллагааг хангахад зориулагдсан материал байгаа бөгөөд ашиглалтгүй бараа материал байхгүй байна.

2.8.5 Үндсэн хөрөнгө

Цэвэр үндсэн хөрөнгийн эхний үлдэгдэл 37,048.0 сая төгрөг, эцсийн үлдэгдэл 41,048.4 сая төгрөг болж, 4,000.4 сая төгрөгөөр нэмэгдсэн байна.

Хүснэгт №.5 Үндсэн хөрөнгийн үлдэгдэл /сая төгрөг/

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өсөлт (+), Бууралт (-)
Биет хөрөнгө	34,015.44	37,974.97	3,959.53
Барилга, байгууламж, орон сууц	24,219.29	28,702.07	4,482.79
Хуримтлагдсан элэгдэл	(131.29)	(1,279.19)	(1,147.90)
Авто-тээврийн хэрэгсэл	1,363.78	1,704.30	340.52
Хуримтлагдсан элэгдэл	(982.66)	(1,156.44)	(173.78)
Машин тоног төхөөрөмж(компьютер)	2,554.87	2,731.14	176.27
Хуримтлагдсан элэгдэл	(1,803.04)	(1,944.32)	(141.27)
Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	1,446.96	1,671.54	224.58
Хуримтлагдсан элэгдэл	(765.65)	(862.95)	(97.29)
Зам, гүүрийн байгууламж	2,572.84	2,703.68	130.84
Хуримтлагдсан элэгдэл	(50.70)	(323.64)	(272.94)
Бусад үндсэн хөрөнгө	7,622.86	8,871.05	
Хуримтлагдсан элэгдэл	(2,385.69)	(3,102.86)	
Дуусаагүй барилга, байгууламж	167.27	-	(167.27)
Ном	186.63	260.58	73.95
Биет бус хөрөнгө	3,032.57	3,073.41	40.83
Програм хангамж	33.95	34.66	0.71
Хуримтлагдсан элэгдэл	(25.16)	(31.76)	(6.60)
Бусад биет бус хөрөнгө	3,024.74	3,071.46	46.72
Хуримтлагдсан элэгдэл	(0.95)	(0.95)	-
Дүн	37,048.01	41,048.37	4,000.36

Эх сурвалж: Сайншанд сумын ТТЗ-ийн 2019 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан

Тайлант онд харьяа төсөвт байгууллагууд 507.5 сая төгрөгийн үндсэн хөрөнгийг төсвийн хөрөнгөөр бэлтгэж, УТХО болон ОНТХО, хандив тусламжаар үнэ төлбөргүйгээр 6,265.0 сая төгрөг, данс хооронд болон балансаас балансад шилжүүлэн авсан 563.7 сая төгрөг нийт 7,336.3 сая төгрөгийн үндсэн хөрөнгө тус тус нэмэгдэж, холбогдох тушаал шийдвэрийн дагуу 295.1 сая төгрөгийн үндсэн хөрөнгийг актлан, 24.1 сая төгрөгийн үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний хорогдол, 459.8 сая төгрөгийн үндсэн хөрөнгийг балансаас балансад шилжүүлэн данс бүртгэлээс хассан байна.

2.8.6 Өр төлбөр

Нийт өр төлбөрийн эхний үлдэгдэл 94.0 сая төгрөг, эцсийн үлдэгдэл 224.8 сая төгрөг болж, 130.8 сая төгрөгөөр буюу 139.1 хувиар буурсан байна.

Хүснэгт №6 Нийт өр төлбөрийн үлдэгдэл /сая төгрөг/

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өссөн+ Буурсан -	Дүнд эзлэх хувь
Богино хугацаат өр төлбөр дүн	94.04	224.85	130.81	139.10
Ажиллагсадтай холбогдсон өглөг	3.90	6.70	2.80	71.79
Бараа үйлчилгээний зардлын өглөг	1.00	8.90	7.90	
Байгууллагат төлөх өглөг	89.10	209.20	120.10	134.79
Хувь хүмүүст төлөх өглөг	0.04	0.05	0.01	25.00
Урт хугацаат өр төлбөр дүн	-	-	-	-
				-
Нийт дүн	94.04	224.85	130.81	139.10

Эх сурвалж: Сайншанд сумын ТТЗ-ийн 2019 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан

Өглөгийн дансны үлдэгдлийн 203.9 сая төгрөг нь ОНХС-ийн өглөг, 1.5 сая төгрөг нь Нөхөн сэргээх сангийн дансны өглөг, 19.4 сая төгрөг ТШЗ-ийн байгууллагатай холбоотой өр төлбөр байна.

2.8.7 Засгийн газрын хувь оролцоо

Цэвэр хөрөнгө өмчийн дансны эхний үлдэгдэл 39,886.2 сая төгрөг, эцсийн үлдэгдэл 44,134.6 сая төгрөг болж, 4,248.4 сая төгрөгөөр буюу 10.7 хувиар нэмэгдсэн байна.

Хүснэгт №7 Засгийн газрын хувь оролцоо /сая төгрөг/

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өсөлт+/, бууралт /-/	Дүнд эзлэх хувь
Засгийн газрын оруулсан капитал /ЗГ сан/ орон нутгийн сан	15,318.69	15,318.69	-	-
Өмч:Төрийн өмч	15,318.69	15,318.69	-	-
Хуримтлагдсан үр дүн	9,096.74	13,413.80	4,317.06	47.46
Өмнөх үеийн үр дүн	13,138.78	9,162.15	(3,976.63)	(30.27)
Тайлант үеийн үр дүн	(4,042.04)	4,251.66	8,293.70	(205.19)
Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	15,470.74	15,402.06	(68.69)	(0.44)
Дүн	39,886.17	44,134.55	4,248.37	10.65

Эх сурвалж: Сайншанд сумын ТТЗ-ийн 2019 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан

Тайлант онд харьяа 13 төсөвт байгууллагад нийт 13.3 сая төгрөгийн НББ-ын бодлогын өөрчлөлт, алдааны залруулга хийгдсэн байна.

2.9 Төсвийн гүйцэтгэлийн талаарх тайлбар, тодруулга

Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.1-д заасны дагуу төсвийг төлөвлөх, хэрэгжүүлэх, тайлагнахад эрх бүхий байгууллага, төсвийн шууд захирагч нь энэ хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1-д заасан төсвийн зарчмыг мөрдлөг болгож, хэрэгжүүлэх үүрэгтэй.

Сумын ИТХ-ын 2018 оны 23 дугаар тогтоолоор орон нутгийн төсөвт төвлөрүүлэх сумын татварын болон татварын бус орлогыг 1,525.7 сая төгрөгөөр баталсан бөгөөд гүйцэтгэлээр 1,715.4 сая төгрөгийн орлогыг бүрдүүлж, төлөвлөгөөг 12.4 хувиар давуулан биелүүлсэн байна.

Хүснэгт №7. Төвлөрүүлэх орлого /сая төгрөг/

	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл -	Зөрүү /дутуу -, илүү + /	Хувь
Үйл ажиллагааны орлогын татвар	130.00	285.49	155.49	119.6
ҮХХ борлуулсны орлого	95.00	26.02	(68.98)	72.6

Бусад орлогын татвар/Хувь хүнээс суутгасан ОАТ	370.00	456.60	86.60	23.4
Хадгаламж хүү	420.00	598.06	178.06	42.4
Бууны татвар	5.40	5.04	(0.36)	6.7
УТХураамж	155.00	203.95	48.95	31.6
Хог хаягдлын хураамж	176.04	119.93	(56.11)	31.9
ТТАМАТөлбөр	170.21	16.09	(154.12)	90.5
Хүү, торгууль/	4.00	4.25	0.25	6.3
Татварын болон татварын бус орлогын дүн	1,525.65	1,715.43	189.78	12.4

Сумын татварын болон татварын бус орлого 189.8 сая төгрөгөөр давж биелэхэд:

- Үйл ажиллагааны орлогын татвар 155.5 сая төгрөгөөр давсан нь Иргэний үл хөдлөх хөрөнгө борлуулсны орлогыг 100061300911 дансанд төвлөрсөнтэй холбоотой. Татварын хэлтсийн программд өөрчлөлт орсонтой холбоотой ҮХХ борлуулсны орлогын татварыг уг дансанд хаасан

- Хүүгийн орлогын татвар 178.1 сая төгрөгөөр давсан нь иргэдийн хадгаламж өссөн

- Улсын тэмдэгтийн хураамж болон хүү торгуулийн орлого 6.3 сая төгрөгөөр тус тус давсан нь зөрчил гаргасан жолоочийн тоо их байсан, зарим нэг төлөвлөөгүй орлого орсон нь шалтгаалсан.

- Хог хаягдлын хураамж 56.1 сая төгрөг, бууны татвар болон ТТАМАТ 154.5 сая төгрөгөөр тус тус тасалдсан нь ТТАМАТ-ийг хэт өндөр төлөвлөсөн, гэрээг өндөр дүнгээр хийсэн, газрын тос боловсруулах үйлдвэрийн дэд бүтцийн ажлыг хийсэн аж ахуйн нэгж байгууллагууд УБТЗ-аас санхүүжилтээ дутуу авсан, хог хаягдлын хураамжийн тасралт нь төлөвлөгөө үндэслэлгүй батлагдсан, айл өрхүүд хураамжаа дутуу төлсөн, буутай иргэд буугаа хоорондоо зарсан, эцсийн эзэмшигч нь олдохгүй маргаантай бууны татварыг дутуу төвлөрсөн зэрэг нь тус тус нөлөөлсөн байна.

Тайлант онд төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн хэрэгжүүлэх 6 хөтөлбөрт зориулан 16,215.1 сая төгрөгийн төсөв батлагдсанаас 15,792.9 сая төгрөгийг урсгал зардалд, 422.2 сая төгрөгийг хөрөнгийн зардалд зарцуулахаар батлагдсан байна.

Нийт зардлын 4,683.5 сая төгрөгийг орон нутгийн төсвөөс, 10,732.7 сая төгрөгийг тусгай зориулалтын шилжүүлгийн санхүүжилтээс, 50.0 сая төгрөгийг урьд оны үлдэгдэл санхүүжилтээс, 481.3 сая төгрөгийг ОНХС-ийн санхүүжилтээс, 267.6 сая төгрөгийг үндсэн болох туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжүүлэхээр төлөвлөжээ.

Аймгийн ИТХ-ын 2018 оны 09/08 дугаар тогтоолоор суманд олгох татаас санхүүжилтийг 1,060.2 сая төгрөгөөр баталсныг 2019 оны 11/09 дүгээр тогтоолоор 53.1 сая төгрөгөөр нэмэгдүүлэн 1,113.3 сая төгрөг болгон төсвийн зохицуулалт хийсэн байна.

Гүйцэтгэлээр 4,683.2 сая төгрөгийг орон нутгийн төсвөөс, 10,732.7 сая төгрөгийг тусгай зориулалтын шилжүүлгийн санхүүжилтээс, 74.1 сая төгрөгийг Эрүүл мэндийн даатгалын сангаас, 421.4 сая төгрөгийг ОНХС-ийн санхүүжилтээс, нийт 15,911.4 сая төгрөгийн санхүүжилтийг олгосон байна.

Үндсэн болон туслах үйл ажиллагааны орлогын 263.6 сая төгрөг нь батлагдсан төсвөөс 9.7 сая төгрөгөөр тасарсан байна. Энэ нь сумын ЗДТГ-ын үйл ажиллагааны орлого 3.1 сая төгрөгөөр давж, СХС-ийн зээлийн эргэн төлөлт 17.9 сая тасарсантай холбоотой байна.

Төсвийн нийт зардлын гүйцэтгэл 15,860.7 сая төгрөг буюу 97.8 хувьтай байгаа нь урсгал зардлын зардлын гүйцэтгэл 15,497.0 сая төгрөг буюу 295.8 сая төгрөгийн хэмнэлттэй, хөрөнгийн зардлын гүйцэтгэл 363.7 сая төгрөг буюу 86.1 сая төгрөгийн хэмнэлттэй зарцуулсан нь шалтгаалсан байна.

Урсгал зардлын гүйцэтгэлийг авч үзвэл: Албан хаагчдын цалин, НДШ-ийн зардлын гүйцэтгэл 10,344.3 сая төгрөг, бараа ажил үйлчилгээний зардлын гүйцэтгэл 4,874.2 сая төгрөг, урсгал шилжүүлгийн зардал 278.5 сая төгрөгийг зарцуулсан нь шалтгаалсан байна.

Хөрөнгө оруулалтын 19 төсөл, арга хэмжээнд 422.2 сая төгрөгийн санхүүжилт батлагдсанаас гүйцэтгэлээр 362.3 сая төгрөгийн санхүүжилтийг олгож, төлөвлөсөн төсөл арга хэмжээнд 363.7 сая төгрөгийг зарцуулсан байна.

Жилийн эцэст сумын татварын болон татварын бус орлогын 179.8 сая төгрөгийн давсан орлого, урсгал зардлын хэмнэлт 217.8 сая төгрөг, нийт 397.6 сая төгрөгийг улсын болон орон нутгийн төсөвт төвлөрүүлсэн байна.

Нэмэлт төсөв: Харьяа байгууллагуудын нэмэлт дансанд 2019 онд Засаг даргын хөрөнгөөс олгосон 2.4 сая төгрөг, Дээд шатны төсвийн захирагчаас олгосон 226.2 сая төгрөг, үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлогын хүрээнд 284.2 сая төгрөг, нийт 512.8 сая төгрөгийн орлогыг бүрдүүлжээ.

Нийт санхүүжилтийн зарцуулах эрхийг зохих журмын дагуу аймгийн Санхүү төрийн сангийн хэлтсээр нээлгэн холбогдох бараа үйлчилгээний зардалд 463.4 сая төгрөгийг, урсгал шилжүүлгийн зардалд 6.8 сая төгрөгийг зарцуулсан байна.

Жилийн эцэст зарцуулагдаагүй үлдэгдэл 42.6 сая төгрөгийг сумын орон нутгийн төсөвт төвлөрүүлсэн байна.

Батлагдсан төсөв, гүйцэтгэл, түүний хэтрэлт, хэмнэлтийг орлого, зардлын зүйл тус бүрээр харуулсан мэдээллийг энэ тайлангийн 4.5, 4.6-д харуулав.

2.10. ДАРААГИЙН АУДИТААР АВЧ ҮЗЭХ БУЮУ АНХААРАЛ ТАТАХУЙЦ БУСАД ЧУХАЛ АСУУДАЛ

Сайншанд сумын ТТЗ-ийн харьяа тусгай шилжүүлгийн байгууллагын батлагдсан төсөвт АИХТ-ын 2019 оны 11/09, 12/07 дугаар тогтоолуудаар тайлант онд нийт 1,383.2 сая төгрөгийн төсвийн тодотгол хийгдсэнийг сумын ИТХ-аар хэлэлцэн батлуулаагүй байна.

Дараагийн аудитаар аймгийн ИТХ-аар баталсан төсөвт нэмэлт өөрчлөлт орсон тохиолдолд сумын ИТХ-аар хэлэлцүүлсэн эсэхийг нягтлан шалгах нь зүйтэй

2.11. Шилэн дансны мэдээлэл

Дорноговь аймгийн Сайншанд сумын ТТЗ нь Шилэн дансны тухай хуулийн 6 дугаар зүйлд заасан 120 мэдээллийг хугацаанд нь, 34 мэдээллийг хугацаа хоцроон байршуулсан байна.

Засгийн газрын болон орон нутгийн тусгай сангийн орлого, зарлага, хөрөнгө оруулалтын төлөвлөгөө, гүйцэтгэл, Орон нутгийн хөгжлийн сангийн төлөвлөгөө, гүйцэтгэл, Төсвийн ерөнхийлөн захирагчийн төсвийн хөтөлбөр, зориулалтын батлагдсан төсөв, гүйцэтгэл, хэтрэлт хэмнэлтийн шалтгаан тайлбарын хамт, Аудитын тайлан, дүгнэлт, зөвлөмжийн мөрөөр авч хэрэгжүүлсэн арга хэмжээний тайлан гэх мэт мэдээллүүдийг хуулийн хугацаанд байршуулсан байна.

2.12. ӨМНӨХ ЗӨВЛӨМЖИЙН ХЭРЭГЖИЛТИЙН ТАЛААРХ ТАЙЛБАР, ТОДРУУЛГА

Өмнөх оны санхүүгийн тайлангийн аудитаар төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн санхүүгийн тайланд акт, албан шаардлага, зөвлөмж өгөгдөөгүй байна.

2.13. Дүгнэлтийн хэлбэр, үндэслэл

Бид Дорноговь аймгийн Сайншанд сумын ТТЗ-ийн 2019 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийн тайланд аудит хийж, баталгаажуулах ажлыг АДБОУС-ын дагуу, Монгол Улсын холбогдох хууль тогтоомжид нийцүүлэн гүйцэтгэсэн.

“Зөрчилгүй” дүгнэлт

Дорноговь аймгийн Сайншанд сумын ТТЗ-ийн 2019 оны жилийн эцсийн санхүүгийн нэгтгэсэн байдал, санхүүгийн нэгтгэсэн үр дүн, нэгтгэсэн мөнгөн гүйлгээ, нэгтгэсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан болон бусад илчлэл тодруулгад тайлагнасан үлдэгдэл, ажил гүйлгээнүүдийг холбогдох хууль, УСНББОУС, түүнд нийцүүлэн Сангийн сайдын баталсан заавар, журмуудын дагуу материаллаг байдлын хувьд алдаагүй, үнэн зөв, шударга илэрхийлсэн эсэхийг Аудитын гэрчилгээнд тодорхой дурдав.

Аудитын гэрчилгээг энэ тайлангийн 1 дүгээр хэсэгт үзүүлэв.

3. Менежментийн захидал

Төрийн аудитын байгууллага санхүүгийн тайлангийн аудит бүрийн төгсгөлд аудитаар илрүүлсэн зүйлсийг нэгтгэсэн менежментийн захидлыг үйлчлүүлэгч, түүний удирдлагад зориулж бэлтгэдэг бөгөөд түүнд санхүү, нягтлан бодох бүртгэл, тайлагналын бодлого, үйл ажиллагаа, дотоод хяналтыг сайжруулах зөвлөмжийг тусгадаг.

Энэхүү менежментийн захидлын агуулга АДБОУС болон аудитын дүн, дүгнэлтээс урган гарсан болно. Санхүүгийн тайлан, бусад илчлэл тодруулгын талаар санал дүгнэлт гаргахад бидний бодлого, горим зориулагдсан.

Энэ нь нягтлан бодох бүртгэлийн бодлого, горимыг зөвхөн аудитыг үр нөлөөтэй гүйцэтгэхэд шаардагдах цар хүрээнд дахин хянасан бөгөөд оршиж буй бүх сул талыг гаргаж ирэх боломжгүй юм.

Тиймээс аудитын тайланд тусгасан зөвлөмж нь аудит хийх үеийн нөхцөл байдлын талаарх бидний үнэлэлт, дүгнэлтийг илэрхийлж байгаа болно.

Харин эдгээр зөвлөмжийг та бидний хамтын ажиллагааны байр сууринаас гаргасан бөгөөд аудитаар өгсөн зөвлөмжийг хүлээн авч, хэрэгжүүлэх нь танай үүрэг хариуцлага юм.

Менежментийн захидалд дурдсан цаашид санхүүгийн нэгтгэсэн тайланд шууд бөгөөд материаллаг хэмжээгээр нөлөөлж болзошгүй тул анхаарвал зохих асуудлыг тэргүүлэх ач холбогдлоор нь эрэмбэлэн үзүүлэв. Үүнд:

3.1 Төсвийн төлөвлөлт гүйцэтгэлтэй холбоотой асуудал

3.1.1 Илрүүлэлт: Сайншанд сумын Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн харьяа орон нутгийн төсөвт байгууллагуудын батлагдсан төсөвт аймгийн Иргэдийн төлөөлөгчдийн хурлын 2019 оны 11/09 дүгээр тогтоолоор 53,057.5 мянган төгрөгийн нэмэлт өөрчлөлт, төсвийн зохицуулалт хийж төсөвт тодотгол хийгдсэн байхад сумын ИТХ-аар төсвийн тодотголыг батлуулалгүй төсвийн санхүүжилтийг олгосон байна.

Энэ нь Монгол улсын Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.2.6-д "Төсвийн тогтвортой байдлыг хангахад Улсын Их Хурал, нутгийн өөрөө удирдах байгууллага нь Засгийн газар, Засаг даргын өргөн мэдүүлсэн төсвийн төсөлд өөрчлөлт оруулахаар бол доор дурдсан зохицуулалт хийнэ", 64 дүгээр зүйлийн 64.1.2-д " Сум дүүргийн Иргэдийн төлөөлөгчдийн хурал нь тухайн жилийн төсөв, түүний тодотголын төслийг хэлэлцэн батлах, хэрэгжилтэд хяналт тавих, нийтэд мэдээлэх бүрэн эрхтэй", 66 дугаар зүйлийн 66.1.1-д "Сум, дүүргийн Засаг дарга тухайн шатны төсвийн төсөл, түүний тодотголын төслийг боловсруулах, хэлэлцүүлэх, батлуулах, төсвийн гүйцэтгэлийг зохион байгуулж, тухайн шатны иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хуралд тайлагнах бүрэн эрхийг хэрэгжүүлнэ" гэсэн заалтуудыг тус тус зөрчсөн байна.

3.1.2 Эрсдэл: Төсвийн тогтвортой байдлыг хангагдахгүй байх, төсөв буруу хуваарилагдах, үр ашиггүй зарцуулагдах

3.1.3 Өгсөн зөвлөмж: Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн батлагдсан төсөв, харьяа байгууллагуудын төсөвт хийгдэж байгаа төсвийн нэмэлт өөрчлөлт, төсвийн тодотголыг сумын ИТХ-аар батлуулан түүний дагуу төсвийг хуваарилах

Дээрх зөвлөмжийн биелэлтийг Дорноговь аймгийн Төрийн аудитын газарт 2020 оны 9 дүгээр сарын 25-ны дотор ирүүлнэ үү.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

4. Аудит хийсэн санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

4.1 Аудит хийсэн санхүүгийн нэгтгэсэн байдлын тайлан

2019 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон тайлан

(мянган төгрөгөөр)

Код	Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	2,932,212.91	3,311,048.82
31	МӨНГӨН ХӨРӨНГӨ	142,478.93	271,921.22
31200	Банкинд байгаа бэлэн мөнгө	142,478.93	271,921.22
31210	Төгрөг	142,478.93	271,921.22
31211	Төрийн сангийн харилцах	140,541.73	269,597.13
31213	Арилжааны банк дахь харилцах	1,937.19	2,324.08
33	АВЛАГА	1,249,221.87	1,227,550.78
33100	Ажиллагчидтай холбогдсон авлага	6,486.01	10,052.94
33300	Татаас, санхүүжилтийн авлага	1,000.00	0.00
33400	Зээлийн хүүгийн авлага	24,758.34	16,543.96
33500	Бусад авлага	252,013.17	242,488.22
33510	Байгууллагаас авах авлага	247,579.26	240,318.22
33520	Хувь хүмүүсээс авах авлага	4,433.92	2,170.00
33600	Зээлийн авлага	964,964.35	958,465.66
33610	Дотоод эх үүсвэрээс олгосон зээлийн авлага	964,964.35	958,465.66
33612	Хувь хүмүүст олгосон зээл	964,964.35	958,465.66
34	УРЬДЧИЛГАА	51,470.55	27,740.45
34600	Урьдчилж гарсан зардал	44,550.55	20,820.45
34710	Урьдчилгаа тооцоо	6,920.00	6,920.00
34712	Үндсэн хөрөнгө бэлтгэх урьдчилгаа	6,920.00	6,920.00
35	БАРАА МАТЕРИАЛ	1,489,041.56	1,783,836.38
35100	Түүхий эд материал	307,092.70	404,064.90
35110	Тусгай зориулалттай материал	296,218.59	378,257.44
35130	Эм боох материал	10,874.11	25,807.45
35300	Бэлэн бүтээгдэхүүн	1,000.00	1,000.00
35400	Хангамжийн материал	1,175,983.87	1,372,531.49
35410	Бичиг хэргийн материал	42,648.19	42,534.66
35420	Аж ахуйн материал	744,501.63	824,299.72
35430	Сэлбэг хэрэгсэл	28,761.62	29,173.73
35440	Түлш, шатах тослох материал	16,672.90	32,924.06
35450	Барилгын засварын материал	2,501.81	7,083.03
35460	Хүнсний материал	42,839.48	59,930.00
35470	Бусад хангамжийн материал	298,058.25	376,586.28
35600	Мал амьтад	4,965.00	6,240.00
2	ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН	37,048,010.28	41,048,372.47
39	ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ	37,048,010.28	41,048,372.47
39200	Биет хөрөнгө	34,015,436.80	37,974,967.16
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	24,219,286.91	28,702,073.08
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	-131,286.71	-1,279,188.00
39203	Авто-тээврийн хэрэгсэл	1,363,778.05	1,704,298.05
39204	Хуримтлагдсан элэгдэл	-982,664.95	-1,156,443.81
39205	Машин тоног төхөөрөмж(компьютер)	2,554,865.17	2,731,135.60
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	-1,803,044.42	-1,944,317.66
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	1,446,961.76	1,671,541.01
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	-765,654.88	-862,945.66
39209	Зам, гүүрийн байгууламж	2,572,841.44	2,703,680.18
39210	Хуримтлагдсан элэгдэл	-50,704.02	-323,639.54
39214	Бусад үндсэн хөрөнгө	7,622,855.76	8,871,050.46
39215	Хуримтлагдсан элэгдэл	-2,385,692.38	-3,102,856.02
39216	Дуусаагүй барилга, байгууламж	167,268.36	0.00
39217	Ном	186,626.71	260,579.46
39300	Биет бус хөрөнгө	3,032,573.48	3,073,405.31

39301	Програм хангамж	33,948.05	34,663.05
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	-25,160.56	-31,763.74
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	3,024,736.00	3,071,456.00
39304	Хуримтлагдсан элэгдэл	-950.00	-950.00
3	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II	39,980,223.19	44,359,421.29
4	НИЙТ ӨР ТӨЛБӨР	94,048.96	224,873.09
41	БОГИНО ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР	94,048.96	224,873.09
41300	Өглөг	94,048.96	224,873.09
41310	Ажилчидтай холбогдсон өглөг	3,879.93	6,743.04
41320	Бараа үйлчилгээний зардлын өглөг	986.01	8,903.63
41360	Бусад өглөг	89,183.02	209,226.42
41361	Байгууллагад төлөх өглөг	89,142.99	209,173.95
41362	Хувь хүмүүст төлөх өглөг	40.03	52.47
5	ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН	39,886,174.23	44,134,548.20
51	Засгийн газрын хувь оролцоо	39,886,174.23	44,134,548.20
51100	Засгийн газрын оруулсан капитал /Засгийн газрын сан/ орон нутгийн сан	14,493,463.22	14,067,062.87
51101	Өмч /төрийн/ /ТӨҮГ/	825,227.51	1,251,627.86
51200	Хуримтлагдсан үр дүн	9,096,739.91	13,413,801.54
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	13,138,780.79	9,162,146.12
51220	Тайлант үеийн үр дүн	-4,042,040.88	4,251,655.42
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	15,470,743.59	15,402,055.92
6	ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V	39,980,223.19	44,359,421.29

4.2 Аудит хийсэн санхүүгийн нэгтгэсэн үр дүнгийн тайлан

2019 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон тайлан

(мянган төгрөгөөр)

Код	Үзүүлэлт	ӨМНӨХ ОН	ТАЙЛАНТ ОН
I	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)	19,256,978.41	23,905,327.07
11	ТАТВАРЫН ОРЛОГО	1,380,084.69	1,523,832.44
110	Орлогын албан татвар	881,255.35	1,178,823.97
1100	Хувь хүний орлогын албан татвар	881,255.35	1,178,823.97
110002	Үйл ажиллагааны орлого	131,879.82	285,490.58
110004	Хөрөнгө борлуулсны орлого	117,228.48	26,018.44
110008	Шууд бус орлого	632,147.04	867,314.95
113	Хөрөнгийн албан татвар	5,549.00	5,040.00
113002	Бууны албан татвар	5,549.00	5,040.00
118	Бусад татвар, төлбөр, хураамж	493,280.34	339,968.47
1180	Бусад нийтлэг төлбөр, хураамж	493,280.34	339,968.47
118001	Улсын тэмдэгийн хураамж	166,786.35	203,950.50
118006	Түгээмэл тархацтай ашигт малтмал ашигласны төлбөр	205,532.84	16,089.29
118009	Хог хаягдлын үйлчилгээний хураамж	120,961.15	119,928.68
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	3,863,500.42	7,540,333.11
120	Нийтлэг татварын бус орлого	3,863,500.42	7,540,333.11
120003	Торгуулийн орлого	4,408.64	4,250.52
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	3,655,198.05	7,348,737.40
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	22,332.82	25,054.74
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	109,963.48	111,362.60
1200045	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого	3,522,901.75	7,212,320.06
120009	Бусад орлого	200,155.66	187,345.19
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	14,013,393.31	14,841,161.52
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	10,816,952.75	11,284,870.05
131007	Тусгай зориулалтын шилжүүлгээс санхүүжих	10,413,359.70	10,732,741.60
131008	Орон нутгийн хөгжлийн нэгдсэн сангаас санхүүжих	403,593.05	552,128.45
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	576,905.78	324,653.86
131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	0.00	2,401.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	535,454.85	195,370.24
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	41,450.93	126,882.63
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	2,619,534.78	3,157,524.60
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	2,099,383.97	2,044,263.90
132006	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт / аймгаас авсан санхүүгийн дэмжлэг/	487,187.70	1,113,260.70
1340	Нийгмийн даатгалын сангийн төсвөөс санхүүжих	0.00	74,113.01
134002	Эрүүл мэндийн даатгалын сангаас санхүүжих	0.00	74,113.01
II	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН	17,140,468.16	19,253,843.93
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	17,140,468.16	19,253,843.93
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	14,357,960.33	18,565,336.68
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	7,146,273.62	9,177,308.41
210101	Үндсэн цалин	5,757,039.62	7,580,322.83
210102	Нэмэгдэл	775,038.01	1,005,387.54
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	38,595.99	36,229.39
210104	Урамшуулал	295,229.00	305,915.00
210105	Гэрээт ажлын хөлс	280,371.00	249,453.66
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	933,747.29	1,223,972.28
210201	Тэтгэврийн даатгал	781,358.93	908,592.27
210202	Тэтгэмжийн даатгал	34,730.27	77,901.42
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	34,886.31	72,620.09
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	7,643.35	16,078.94
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	75,128.42	148,779.56

Сайншанд сумын Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн 2019 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит

2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	1,581,311.10	1,874,553.02
210301	Гэрэл, цахилгаан	105,638.91	112,545.96
210302	Түлш, халаалт	1,298,570.15	1,557,351.36
210303	Цэвэр, бохир ус	168,332.74	204,655.70
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	830,872.51	1,019,753.17
210401	Бичиг хэрэг	53,639.88	35,370.76
210402	Тээвэр, шатахуун	59,728.13	77,314.06
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	23,705.77	26,021.96
210404	Ном, хэвлэл	3,344.62	3,447.35
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	152,308.49	183,418.34
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	142,787.41	132,089.22
210408	Бараа материал акталсны зардал	98,382.44	26,881.90
210409	Бараа материал шилжүүлсний зардал	285,213.54	535,209.58
2105	Нормативт зардал	600,496.65	623,379.74
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	1,399.90	8,054.14
210502	Хоол, хүнс	591,852.81	602,465.50
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	7,243.93	12,860.10
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	256,390.27	724,402.95
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	6.00	16,026.05
210602	Тавилга	0.00	1,000.00
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл	0.00	3,627.56
210604	Урсгал засвар	256,384.27	703,749.33
2107	Томилолт, зочны зардал	9,597.90	31,739.26
210702	Дотоод албан томилолт	9,597.90	31,739.26
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	350,759.02	464,894.47
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	341,112.78	452,975.69
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	296.00	2,240.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	7,420.91	7,520.41
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	1,013.97	1,235.84
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	915.36	922.53
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	2,648,511.97	3,425,333.37
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	429,056.61	568,481.63
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	49,804.59	92,394.76
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	2,169,650.77	2,764,456.99
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	2,782,507.83	688,507.26
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	550,504.94	290,028.16
213204	Ажил олгогчоос олгох бусад тэтгэмж, урамшуулал	890.24	2,259.00
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	253,722.50	266,541.68
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	3,875.00	21,227.48
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	2,141,455.81	330,249.67
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	42,071.84	329,402.73
213405	Нэмэлт санхүүжилт төвлөрүүлэх шилжүүлэг	0.00	846.94
2135	Төсвийн захирагчдаас олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	90,170.03	68,229.42
213503	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	90,170.03	68,229.42
III	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (III)=(I)-(II)	2,116,510.25	4,651,483.14
V	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ЗАРДЛЫН ДҮН	6,158,551.13	399,827.72
225001	Үндсэн хөрөнгө худалдсаны гарз	1,722,812.04	399,827.72
VI	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ НИЙТ ҮР ДҮН (VI)=(III)+(IV)-(V)	-4,042,040.88	4,251,655.42

4.3 Аудит хийсэн нэгтгэсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

2019 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон тайлан

(мянган төгрөгөөр)

Код	Үзүүлэлт	ӨМНӨХ ОН	ТАЙЛАНТ ОН
I	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (I)	16,001,519.32	16,925,080.16
11	ТАТВАРЫН ОРЛОГО	1,380,084.69	1,523,832.44
110	Орлогын албан татвар	881,255.35	1,178,823.97
1100	Хувь хүний орлогын албан татвар	881,255.35	1,178,823.97
110002	Үйл ажиллагааны орлого	131,879.82	285,490.58
110004	Хөрөнгө борлуулсны орлого	117,228.48	26,018.44
110008	Шууд бус орлого	632,147.04	867,314.95
113	Хөрөнгийн албан татвар	5,549.00	5,040.00
113002	Бууны албан татвар	5,549.00	5,040.00
118	Бусад татвар, төлбөр, хураамж	493,280.34	339,968.47
1180	Бусад нийтлэг төлбөр, хураамж	493,280.34	339,968.47
118001	Улсын тэмдэгтийн хураамж	166,786.35	203,950.50
118006	Түгээмэл тархацтай ашигт малтмал ашигласны төлбөр	205,532.84	16,089.29
118009	Хог хаягдлын үйлчилгээний хураамж	120,961.15	119,928.68
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	599,218.03	545,418.21
120	Нийтлэг татварын бус орлого	599,218.03	545,418.21
120003	Торгуулийн орлого	4,408.64	4,250.52
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	390,960.82	353,822.50
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	289,037.24	254,267.03
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	101,923.58	99,555.47
120009	Бусад орлого	200,110.50	187,345.19
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	14,022,216.60	14,855,829.52
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	10,790,581.20	11,154,163.57
131007	Тусгай зориулалтын шилжүүлгээс санхүүжих	10,413,359.70	10,732,741.60
131008	Орон нутгийн хөгжлийн нэгдсэн сангаас санхүүжих	377,221.50	421,421.97
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	599,960.03	470,028.34
131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	0.00	2,401.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	541,454.85	195,370.24
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	58,505.18	272,257.10
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	2,631,675.38	3,157,524.60
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	2,099,383.97	2,044,263.90
132006	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт / аймгаас авсан санхүүгийн дэмжлэг/	487,187.70	1,113,260.70
1340	Нийгмийн даатгалын сангийн төсвөөс санхүүжих	0.00	74,113.01
134002	Эрүүл мэндийн даатгалын сангаас санхүүжих	0.00	74,113.01
II	НИИТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	15,105,165.02	15,924,376.94
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	15,105,165.02	15,924,376.94
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	12,182,269.01	15,235,953.17
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	7,139,504.65	9,192,446.00
210101	Үндсэн цалин	5,170,850.98	6,334,914.94
210102	Нэмэгдэл	1,193,408.14	1,792,715.93
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	38,110.22	79,652.68
210104	Урамшуулал	423,064.34	652,226.12
210105	Гэрээт ажлын хөлс	314,070.98	332,936.34
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	945,735.15	1,177,467.55
210201	Тэтгэврийн даатгал	810,250.89	832,457.85
210202	Тэтгэмжийн даатгал	33,883.72	74,817.88
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	27,896.56	88,224.96
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	6,452.57	18,936.78
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	67,251.42	163,030.09
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	1,572,530.83	1,890,925.69
210301	Гэрэл, цахилгаан	101,054.77	113,523.31
210302	Түлш, халаалт	1,293,290.48	1,569,262.05

Сайншанд сумын Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн 2019 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит

210303	Цэвэр, бохир ус	169,416.28	208,140.33
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	332,182.51	419,341.30
210401	Бичиг хэрэг	29,361.59	33,451.45
210402	Тээвэр, шатахуун	52,250.08	84,040.87
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	25,358.15	27,012.24
210404	Ном, хэвлэл	2,934.49	10,094.89
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	143,586.10	172,569.56
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	78,692.11	92,172.30
2105	Нормативт зардал	635,501.05	689,194.15
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	2,104.43	31,877.65
210502	Хоол, хүнс	592,560.09	619,848.60
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	40,836.53	37,467.90
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	348,112.43	406,106.32
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	26,897.85	39,650.79
210602	Тавилга	41,947.55	46,753.70
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл	3,639.18	2,999.98
210604	Урсгал засвар	275,627.86	316,701.85
2107	Томилолт, зочны зардал	9,597.90	32,012.66
210702	Дотоод албан томилолт	9,597.90	32,012.66
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	454,233.66	758,786.42
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	444,518.42	746,410.43
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	365.00	2,616.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	7,440.91	7,592.59
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	1,193.97	1,274.94
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	715.36	892.45
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	744,870.83	669,673.08
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	675,063.48	502,804.46
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	69,807.35	166,868.62
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	2,922,896.00	688,423.77
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	548,459.12	290,791.62
213204	Ажил олгогчоос олгох бусад тэтгэмж, урамшуулал	898.24	2,399.00
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	251,622.10	267,121.38
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	4,121.58	21,271.24
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	2,153,596.41	329,402.73
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	42,071.84	329,402.73
2135	Төсвийн захирагчдаас олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	90,170.03	68,229.42
213503	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	90,170.03	68,229.42
III	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (III)=(I)-(II)	896,354.31	1,000,703.22
V	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (V)	797,609.45	871,260.93
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	797,609.45	871,260.93
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	797,609.45	871,260.93
223001	Бусад хөрөнгө	220,022.23	363,717.55
225106	Биет ба биет бус хөрөнгө худалдан авсан зардал	577,587.22	507,543.39
VI	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (VI)=(IV)-(V)	-797,609.45	-871,260.93
VIII	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (VIII)=(III)+(VI)+(VII)	98,744.85	129,442.29
9	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	43,734.07	142,478.93
10	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	142,478.93	271,921.22

4.4 Аудит хийсэн нэгтгэсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

2019 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон тайлан

(мянган төгрөгөөр)

Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Засгийн газрын хувь оролцооны нийт дүн
2017 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	12,156,498.60	7,521,472.34	13,600,904.43	33,278,875.38
Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	0.00	0.00	-462,123.64	-462,123.64
Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	12,156,498.60	7,521,472.34	13,138,780.79	32,816,751.73
Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт бууралт	0.00	7,949,271.24	0.00	7,949,271.24
Үндсэн хөрөнгийн өсөлт бууралт	3,162,192.13	0.00	0.00	3,162,192.13
Орлогын тайланд хүлээн зөвшөөрөөгүй олз, гарз	0.00	0.00	0.00	0.00
Өмчид гарсан өөрчлөлт	0.00	0.00	0.00	0.00
Зарласан ногдол ашиг	0.00	0.00	0.00	0.00
Тайлант үеийн үр дүн	0.00	0.00	-4,042,040.88	-4,042,040.88
2018 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	15,318,690.73	15,470,743.59	9,096,739.91	39,886,174.23
2019 оны 1-р сарын 1-нээрх үлдэгдэл	15,318,690.73	15,470,743.59	9,096,739.91	39,886,174.23
Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	0.00	0.00	13,273.52	13,273.52
Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	15,318,690.73	15,470,743.59	9,110,013.43	39,899,447.75
Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт бууралт	0.00	-68,687.66	0.00	-68,687.66
Үндсэн хөрөнгийн өсөлт бууралт	0.00	0.00	0.00	0.00
Орлогын тайланд хүлээн зөвшөөрөөгүй олз, гарз	0.00	0.00	0.00	0.00
Өмчид гарсан өөрчлөлт	0.00	0.00	0.00	0.00
Зарласан ногдол ашиг	0.00	0.00	0.00	0.00
Тайлант үеийн үр дүн	0.00	0.00	4,251,655.42	4,251,655.42
2019 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	15,318,690.73	15,402,055.92	13,413,801.54	44,134,548.20

4.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

2019 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон тайлан

(мянган төгрөгөөр)

Үзүүлэлт	Төлөвлөгөө	Төсвийн гүйцэтгэл	Зөрүү	Хувь
НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	16,215,126.90	15,860,747.40	354,379.50	97.81
УРСГАЛ ЗАРДАЛ	15,792,879.60	15,497,029.85	295,849.75	98.13
БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	15,508,873.00	15,218,517.95	290,355.05	98.13
Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	9,216,222.60	9,169,603.61	46,618.99	99.49
Үндсэн цалин	6,278,265.50	6,312,072.55	-33,807.05	100.54
Нэмэгдэл	1,854,195.00	1,792,715.93	61,479.07	96.68
Унаа хоолны хөнгөлөлт	74,643.70	79,652.68	-5,008.98	106.71
Урамшуулал	666,216.90	652,226.12	13,990.78	97.90
Гэрээт ажлын хөлс	342,901.50	332,936.34	9,965.16	97.09
Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	1,199,027.20	1,174,734.38	24,292.82	97.97
Тэтгэврийн даатгал	824,227.90	829,724.67	-5,496.77	100.67
Тэтгэмжийн даатгал	79,811.00	74,817.88	4,993.12	93.74
ҮОМШӨ-ний даатгал	95,699.90	88,224.96	7,474.94	92.19
Ажилгүйдлийн даатгал	20,399.60	18,936.78	1,462.82	92.83
Эрүүл мэндийн даатгал	178,888.80	163,030.09	15,858.71	91.13
Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	2,022,621.10	1,890,525.69	132,095.41	93.47
Гэрэл, цахилгаан	144,563.20	113,523.31	31,039.89	78.53
Түлш, халаалт	1,596,165.60	1,568,862.05	27,303.55	98.29
Цэвэр, бохир ус	281,892.30	208,140.33	73,751.97	73.84
Хангамж, бараа материалын зардал	400,523.30	399,041.92	1,481.38	99.63
Бичиг хэрэг	29,969.70	31,227.78	-1,258.08	104.20
Тээвэр, шатахуун	75,881.70	75,898.37	-16.67	100.02
Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	28,733.60	26,535.69	2,197.91	92.35
Ном, хэвлэл	5,153.30	4,474.74	678.56	86.83
Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	173,028.00	172,389.56	638.44	99.63
Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	87,757.00	88,515.79	-758.79	100.86
Нормативт зардал	685,327.10	685,009.15	317.95	99.95
Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	32,111.50	31,877.65	233.86	99.27
Хоол, хүнс	619,872.00	619,848.60	23.40	100.00
Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	33,343.60	33,282.90	60.70	99.82
Эд хогшил, урсгал засварын зардал	654,506.40	652,997.74	1,508.66	99.77
Багаж, техник, хэрэгсэл	247,041.00	246,372.37	668.63	99.73
Тавилга	205,064.40	204,789.10	275.30	99.87
Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл	3,000.00	2,999.98	0.02	100.00
Урсгал засвар	199,401.00	198,836.29	564.71	99.72
Томилолт, зочны зардал	32,243.10	31,226.10	1,017.00	96.85
Дотоод албан томилолт	32,243.10	31,226.10	1,017.00	96.85
Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	730,971.30	649,281.38	81,689.92	88.82
Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	718,207.60	637,463.49	80,744.11	88.76
Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	2,965.00	2,616.00	349.00	88.23
Даатгалын үйлчилгээ	7,154.40	7,034.50	119.90	98.32

Сайншанд сумын Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн 2019 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит

Тээврийн хэрэгслийн татвар	1,680.30	1,274.94	405.36	75.88
Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	964.00	892.45	71.55	92.58
Бараа үйлчилгээний бусад зардал	567,430.90	566,097.98	1,332.92	99.77
Бараа үйлчилгээний бусад зардал	375,508.60	375,012.39	496.21	99.87
Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	191,922.30	191,085.59	836.71	99.56
УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	284,006.60	278,511.90	5,494.70	98.07
Бусад урсгал шилжүүлэг	284,006.60	278,511.90	5,494.70	98.07
Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	272,606.60	267,121.38	5,485.22	97.99
Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	11,400.00	11,390.52	9.48	99.92
ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	422,247.30	363,717.55	58,529.75	86.14
Бусад хөрөнгө	422,247.30	363,717.55	58,529.75	86.14
ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	16,215,126.90	15,877,441.65	337,685.25	97.92
УЛСЫН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	11,214,075.30	11,085,934.15	128,141.15	98.86
Тусгай зориулалтын шилжүүлгээс санхүүжих	10,732,741.60	10,664,512.18	68,229.42	99.36
Орон нутгийн хөгжлийн нэгдсэн сангаас санхүүжих	481,333.70	421,421.97	59,911.73	87.55
ОРОН НУТГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	4,683,471.60	4,533,596.45	149,875.15	96.80
Орон нутгийн төсвөөс	4,683,471.60	4,533,596.45	149,875.15	96.80
ТӨСӨВТ БАЙГУУЛЛАГЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНААС	317,580.00	257,911.06	59,668.94	81.21
Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	266,580.00	253,767.03	12,812.97	95.19
Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	1,000.00	4,144.03	-3,144.03	414.40
Урьд оны үлдэгдлээс санхүүжих	50,000.00	0.00	50,000.00	0.00

4.6 Аудит хийсэн нэмэлт санхүүжилтийн тайлан

2019 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон тайлан

(мянган төгрөгөөр)

Код	Үзүүлэлт	ТЗ цэвэр дүн
II	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	512,829.11
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	512,319.11
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	463,351.50
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	22,842.39
210101	Үндсэн цалин	22,842.39
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	2,733.18
210201	Тэтгэврийн даатгал	2,733.18
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	27,615.53
210401	Бичиг хэрэг	2,354.67
210402	Тээвэр, шатахуун	8,142.50
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	675.54
210404	Ном, хэвлэл	9,826.60
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	180.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	6,436.21
2105	Нормативт зардал	4,185.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	4,185.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	165,363.41
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	12,796.00
210602	Тавилга	15,293.95
210604	Урсгал засвар	137,273.46
2107	Томилолт, зочны зардал	786.56
210702	Дотоод албан томилолт	786.56
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	141,363.60
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	140,805.51
210803	Даатгалын үйлчилгээ	558.09
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	98,461.85
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	65,645.78
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	32,816.07
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	48,967.61
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	6,354.41
213204	Ажил олгогчоос олгох бусад тэтгэмж, урамшуулал	300.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	6,054.41
2133	Олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	42,613.19
213405	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, нэмэлт санхүүжилт төвлөрүүлэх шилжүүлэг	42,613.19
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	510.00
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	510.00
225106	Биет ба биет бус хөрөнгө худалдан авсан зардал	510.00
I	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	512,829.11
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	512,829.11
131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	2,401.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	226,240.41
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	284,187.70

5.Аудитын явцад илэрсэн алдаа, зөрчлийн жагсаалт

Огноо: 2019	Аудитын нэр:	Дорноговь аймгийн Сайншанд сумын ТТЗ-ын 2019 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, жилийн төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит	Аудитын код: ДГА-2020/4/СТА-ТТЗ
Шалгагдсан байгууллагын нэр:	Сайншанд сумын Санхүүгийн алба		Сая төгрөгөөр

№	Алдаа, зөрчлийн товч утга	Мөнгөн дүн	Аудитын байгууллагаа с гаргасан шийдэл	Алдаа, зөрчилтэй асуудал гаргасан албан тушаалтны	
			Нэр	Албан тушаал	Овог нэр
1	ЗДТГ: Цалинг илүү тооцож олгосон	0.05	Төлбөрийн акт тогтоосон	ЗДТГ-ын нягтлан бодогч	Б.Батсүрэн
2	ЗДТГ: Бүрдэл болоогүй анхан шатны баримтыг үндэслэн томилолт олгосон	0.2	Төлбөрийн акт тогтоосон	ЗДТГ-ын нягтлан бодогч	Б.Батсүрэн
3	ЗДТГ: Цалинг зөрүүтэй тооцож суутгасан	0.04	Албан шаардлага өгсөн	ЗДТГ-ын нягтлан бодогч	Б.Батсүрэн
4	ЗДТГ: Эд хариуцагч 9-12 дугаар саруудын нийт 8,065.3 мянган төгрөгийн шатахууны зарцуулалтын тайлан гаргаагүй нягтлан бодогч жилийн эцсийн тооллогын дүнг хянаагүй, НББ-д тусгаагүй орхигдуулсан байна.	8.1	Албан шаардлага өгсөн	ЗДТГ-ын нягтлан бодогч	Б.Батсүрэн
5	ЗДТГ: Цалинг олгосон хүснэгтийн тооцооллоос нийгмийн даатгалын тайлангаарх шимтгэлийн 531.6 мянган төгрөгөөр зөрүүтэй байна.	0.5	Зөвлөмж өгсөн	ЗДТГ-ын нягтлан бодогч	Б.Батсүрэн
6	ИТХ: Цалинг илүү тооцож олгосон	0.08	Төлбөрийн акт тогтоосон	ЗДТГ-ын нягтлан бодогч	Б.Батсүрэн
7	ИТХ: Цалинг зөрүүтэй тооцож суутгасан	0.06	Албан шаардлага өгсөн	ЗДТГ-ын нягтлан бодогч	Б.Батсүрэн
8	ИТХ: Ажилтнаас суутгасан НДШ-ийг тайлагнаагүй, санхүүгийн тайланд өглөг үүсгээгүй	0.4	Албан шаардлага өгсөн	ЗДТГ-ын нягтлан бодогч	Б.Батсүрэн

9	ИТХ: Аудитаар илэрч залруулагдсан алдааны 42хувь нь эд хариуцагчийн тайлантай холбоотой.	-	Зөвлөмж өгсөн	ЗДТГ-ын нягтлан бодогч	Б.Батсүрэн
10	ЗАА: Ажилтнаас суутгасан НДШ-ийг тайлагнаагүй, санхүүгийн тайланд өглөг үүсгээгүй	0.4	Албан шаардлага өгсөн	ЗДТГ-ын нягтлан бодогч	Б.Батсүрэн
11	ЗАА: Нийгмийн даатгалын тайланг зөв гаргаагүй.	-	Зөвлөмж өгсөн	ЗДТГ-ын нягтлан бодогч	Б.Батсүрэн
12	Зүүнбаян багийн АА: Нягтлан бодогч ажилтай Н.Өлзийбат, төрийн сангийн мэргэжилтэн Б.Адъяа, нярав М.Чингэрэл нарт нийт 1850.7 мянган төгрөгийн цалинг илүү бодож олгосон байна.	1.9	Төлбөрийн акт тогтоосон	Нягтлан бодогч	Н.Өлзийбат
13	Зүүнбаян багийн АА: Нягтлан бодогч ажилтай Н.Өлзийбат, төрийн сангийн мэргэжилтэн Б.Адъяа нарт нийт 159.0 мянган төгрөгийн томилолтын зардлыг бүрдэл болоогүй анхан шатны баримтыг үндэслэж олгосон байна.	0.1	Төлбөрийн акт тогтоосон	Нягтлан бодогч	Н.Өлзийбат
14	Зүүнбаян багийн АА: Үндсэн хөрөнгийн шинжтэй 3,600.0 мянган төгрөгийн гадна тайзыг бараа материалын дансанд бүртгэсэн	3.6	Зөвлөмж өгсөн	Нягтлан бодогч	Н.Өлзийбат
15	Зүүнбаян багийн АА: Цалингийн хавтгайн тооцооллоос НД-ын тайлангийн шимтгэлийн дүн зөрүүтэй.	0.04	Зөвлөмж өгсөн	Нягтлан бодогч	Н.Өлзийбат
16	Зүүнбаян багийн АА: Шуудан холбооны зардлаас 1,530.0 мянган төгрөгийн материал худалдан авсан. Дээд шатны байгууллагаас дэмжлэг үзүүлсэн материалын зардлыг байгууллагын төсвөөс давхардуулан санхүүжүүлсэн.	1.53	Зөвлөмж өгсөн	Нягтлан бодогч	Н.Өлзийбат

17	ОНХС: Тайлант оны 362,335.6 мянган төгрөгийн санхүүжилт, 363,717.5 мянган төгрөгийн зардал, 203,867.1 мянган төгрөгийн авлага, өр төлбөрийн төлбөр тооцоонд НББ-ийн журнал, ерөнхий дэвтэр хөтлөөгүй байна.	-	Албан шаардлага өгсөн	нягтлан бодогч	Б.Мөнхжаргал
18	СХС: Тайлант оны 248,687.0 мянган төгрөгийн зээлийн эргэн төлөлтийн орлого, 219,600.0 мянган төгрөгийн зээл олголт болон үйл ажиллагааны зардал, 11,397.7 мянган төгрөгийн гүйлгээ, тайлант оны зээлийн хүүгийн орлогын тооцоо зэрэг ажил гүйлгээнүүдэд НББ-ийн журнал, ерөнхий дэвтэр хөтлөөгүй байна.	-	Албан шаардлага өгсөн	нягтлан бодогч	Б.Цэцэг-Очир
19	Тохижилт-Сайншанд: өмч нэмэгдэж 2,313,537.7 мянган төгрөг болж өөрчлөгдсөнийг байгууллагын дүрэм, улсын бүртгэлийн гэрчилгээнд нэмэлт өөрчлөлт хийгээгүй байна.	2,100.3	Зөвлөмж өгсөн	Нягтлан бодогч	Х.Анхчимэг
20	ЕБ-ын 1-р сургууль: Хүнс, шатахуун, түлээ нүүрс бичиг хэргийн болон аж ахуйн материал, эмийн зарлагыг сарын эцэст бөөн дүнгээр бүртгэсэн, бэлтгэн нийлүүлэгчидтэй хийх тооцоог тооцооны дансаар дамжуулалгүй зардал шууд бичсэн, Татварын байгууллагад өгөх өглөгөөс цалингийн зардалд бичиж, дансны бичилт буруу хийсэн, НД байгууллагад өгөх өглөгөөс цалингийн зардалд бичиж, дансны бичилт бураа хийсэн, Цалингийн өглөг данснаас бус мөнгөн хөрөнгийн данснаас цалингийн зардалд шууд бичиж, дансны бичилт буруу хийсэн, бараа материалын ангилал буруу хийсэн зэрэг	495.5	Зөвлөмж өгсөн	Захирал, нягтлан бодогч	С.Зоригт-Эрдэнэ, Т.Анухатан

	НББ-ийн алдаа зөрчил гаргасан байна.				
21	ЕБ-ын 3-р Сургууль: Байгууллагын үйл ажиллагаанд ашиглагдаж байгаа элэгдлээрээ анхны өртгөө нөхсөн хөрөнгө байна.	-	Зөвлөмж өгсөн	Захирал, нягтлан бодогч	Э.Золзаяа
22	ЕБ-ын 3-р Сургууль: Харилцагч байгууллагуудтай авлага, өр төлбөрийн тооцоо хийгээгүй, үлдэгдлийг баталгаажуулаагүй байна	6.0	Зөвлөмж өгсөн	Захирал, нягтлан бодогч	Э.Золзаяа
23	ЕБ-ын 4-р Сургууль: Худалдан авах ажиллагаа нь хууль журмын дагуу зохион байгуулагдсан нь нотлогдоогүй, гэрээний үүргийн биелэлт хангагдаагүй байхад төсвөөс санхүүжилтийг олгосон.	20.8	Албан шаардлага өгсөн	Захирал, нягтлан бодогч	Х.Отгонбаяр, Б.Наранчимэг
24	ЕБ-ын 4-р Сургууль: Элэгдлээрээ анхны өртгөө нөхсөн 0 үлдэгдэлтэй үндсэн хөрөнгүүд ашиглагдаж байна.	-	Зөвлөмж өгсөн	Захирал, нягтлан бодогч	Х.Отгонбаяр, Б.Наранчимэг
25	ЕБ-ын 5-р Сургууль: байгууллагын үйл ажиллагаанд ашиглагдаж байгаа элэгдлээрээ анхны өртгөө нөхсөн 212,624.0 мянган төгрөгийн хөрөнгө байна.	212.6	Зөвлөмж өгсөн	Захирал, нягтлан бодогч	Б.Эрдэнэцэцэг, Б.Эрдэнэхүү
26	ЕБ-ын 5-р Сургууль: Харилцагч байгууллагуудтай 89,200 мянган төгрөгийн авлага, өр төлбөрийн үлдэгдлийн баталгаа хийгээгүй байн.	89.2	Зөвлөмж өгсөн	Захирал, нягтлан бодогч	Б.Эрдэнэцэцэг, Б.Эрдэнэхүү
27	1-р Цэцэрлэг: Ээлжийн амралт олгох тухай мэдэгдлийг Эрүүл мэнд, нийгмийн хамгааллын сайдын 2000 оны 166 тоот тушаалаар баталсан заавар, маягтын дагуу хөтөлдөггүй байна.	-	Зөвлөмж өгсөн	Цэцэрлэгийн эрхлэгч	Ж.Содномцэрэн
28	1-р Цэцэрлэг: Нярвын бараа материалын үлдэгдлийг нягтлан бодогч хянаж баталгаажуулаагүй,	-	Зөвлөмж өгсөн	Цэцэрлэгийн эрхлэгч	Ж.Содномцэрэн

	бараа материалын тайлан НХМаягт БМ-9/-Г нэр төрөл, үнийн дүнгээр тайлагнаагүй нийт дүнгээр тайлагнасан байна.				
29	2-р Цэцэрлэг: Ээлжийн амралт олгох тухай мэдэгдлийг Эрүүл мэнд, нийгмийн хамгааллын сайдын 2000 оны 166 тоот тушаалаар баталсан заавар, маягтын дагуу хөтөлдөггүй байна.	-	Зөвлөмж өгсөн	Цэцэрлэгийн эрхлэгч	Д.Болормаа
30	3-р Цэцэрлэг: Няравын бараа материалын үлдэгдлийг нягтлан бодогч баталгаажуулаагүй бараа материалын тайлан НХМаягт БМ-9/г нэр, төрөл үнийн дүнгээр тайлагнаагүй нийт дүнгээр тайлагнасан байна.	-	Зөвлөмж өгсөн	Цэцэрлэгийн эрхлэгч	У.Өлзийсайхан
31	3-р Цэцэрлэг: Эрүүл мэнд, нийгмийн хамгааллын сайдын 2000 оны 166 тоот тушаалаар 1 дүгээр хавсралтаар баталсан зааврыг мөрдөөгүй байна.	-	Зөвлөмж өгсөн	Цэцэрлэгийн эрхлэгч	У.Өлзийсайхан
32	3-р Цэцэрлэг: Цалин олгохдоо ажилтан тус бүрийн арилжааны банк дахь хувийн дансаар олгохоор цалин олгох хүснэгт НХМаягт ЦХ-56/ үйлдэн холбогдох банкны дансанд нийт дүнгээр шилжүүлдэг байна. Гэвч цалин олгох хүснэгт НХМаягт ЦХ-56/ийг банкны ажилтан хүлээн авсан тухай баримтжуулалт/гарын үсэг / байхгүй байна.	-	Зөвлөмж өгсөн	Цэцэрлэгийн эрхлэгч	У.Өлзийсайхан
33	4-р Цэцэрлэг: Ээлжийн амралт олгох тухай мэдэгдлийг Эрүүл мэнд, нийгмийн хамгааллын сайдын 2000 оны 166 тоот тушаалаар баталсан заавар, маягтын дагуу хөтөлдөггүй байна.	-	Зөвлөмж өгсөн	Цэцэрлэгийн эрхлэгч	Б.Батцэцэг

34	5-р Цэцэрлэг: Цалин олгох хүснэгт НХМаягт ЦХ56 маягт/-г холбогдох банкаар хүлээн авсан тухай баталгаажуулаагүй байна.	-	Зөвлөмж өгсөн	Цэцэрлэгийн эрхлэгч	М.Мөнгөнсар
35	5-р Цэцэрлэг: ХЧТА-ын тэтгэмж олгохдлл ХХОАТ суутгаж дутуу олгосон байна. Тухайлбал 2019.05.07-нд С.Ганбанзрагчаа 11.93 мянган төгрөг, БМөнхцэцэгээс 13.62 мянган төгрөг, 2019.06.11-нд Д.Батжаргалаас 14.22 мянгөн төгрөг, Ш.Удвалсүрэнгээс 16.90 мянган төгрөг тус тус илүү суутган авсан байна.	0.06	Зөвлөмж өгсөн	Цэцэрлэгийн эрхлэгч	М.Мөнгөнсар
36	5-р Цэцэрлэг: Ээлжийн амралт олгох тухай мэдэгдлийг Эрүүл мэнд, нийгмийн хамгааллын сайдын 2000 оны 166 тоот тушаалаар баталсан заавар, маягтын дагуу хөтөлдөггүй байна.	-	Зөвлөмж өгсөн	Цэцэрлэгийн эрхлэгч	М.Мөнгөнсар
37	6-р Цэцэрлэг: Ээлжийн амралт олгох тухай мэдэгдлийг Эрүүл мэнд, нийгмийн хамгааллын сайдын 2000 оны 166 тоот тушаалаар баталсан заавар, маягтын дагуу хөтөлдөггүй байна.	-	Зөвлөмж өгсөн	Цэцэрлэгийн эрхлэгч	П.Цэцэгдэлгэр
38	7-р Цэцэрлэг: Тайлант хугацааны эцэст өр авлага гаргахгүй ажиллах тухай Төсвийн тухай хуулийн холбогдох заалтыг мөрдөж ажиллах зөвлөмж өгөгдсөн боловч 2019 оны 12 дугаар сарын 31-ний байдлаар 8,057.3 мянган төгрөгийн авлагатай, 9,614.46 мянган төгрөгийн өглөгтэй ажилласан байна.	16.8	Зөвлөмж өгсөн	Цэцэрлэгийн эрхлэгч	Батгэрэл
39	7-р Цэцэрлэг: Цалин олгох хүснэгт НХМаягт ЦХ56 маягт/-г холбогдох банкаар хүлээн авсан тухай баталгаажуулаагүй байна.	-	Зөвлөмж өгсөн	Цэцэрлэгийн эрхлэгч	Батгэрэл

40	7-р Цэцэрлэг: Цалингийн тооцооны карт НХМаягт ЦХ-4/-г 2019 оны 10-р сараас эхлэн хөтлөөгүй байна.	-	Зөвлөмж өгсөн	Цэцэрлэгийн эрхлэгч	Батгэрэл
41	7-р Цэцэрлэг: Ээлжийн амралт олгох тухай мэдэгдлийг Эрүүл мэнд, нийгмийн хамгааллын сайдын 2000 оны 166 тоот тушаалаар баталсан заавар, маягтын дагуу хөтөлдөггүй байна. Ажлаас халагдаж байгаа ажилчидтай ээлжийн амралтын тооцоо хийх боломжгүй байна.	-	Зөвлөмж өгсөн	Цэцэрлэгийн эрхлэгч	Батгэрэл
42	8-р Цэцэрлэг: Ээлжийн амралт олгох тухай мэдэгдлийг Эрүүл мэнд, нийгмийн хамгааллын сайдын 2000 оны 166 тоот тушаалаар баталсан заавар, маягтын дагуу хөтөлдөггүй байна.	-	Зөвлөмж өгсөн	Цэцэрлэгийн эрхлэгч	З.Гантуул
43	8-р Цэцэрлэг: Цалин олгох хүснэгт НХМаягт ЦХ56 маягт/-г холбогдох банкаар хүлээн авсан тухай баталгаажуулаагүй байна.	-	Зөвлөмж өгсөн	Цэцэрлэгийн эрхлэгч	З.Гантуул
44	8-р Цэцэрлэг: Үндсэн хөрөнгийн хөдөлгөөн, өөрчлөлтийг бараа материалын тайлан НХМаягтБМ-9/ маягтаар, үнийн дүнгээр тайлагнасан байна.	-	Зөвлөмж өгсөн	Цэцэрлэгийн эрхлэгч	З.Гантуул
45	9-р Цэцэрлэг: Ээлжийн амралт олгох тухай мэдэгдлийг Эрүүл мэнд, нийгмийн хамгааллын сайдын 2000 оны 166 тоот тушаалаар баталсан заавар, маягтын дагуу хөтөлдөггүй байна.	-	Зөвлөмж өгсөн	Цэцэрлэгийн эрхлэгч	Д.Шинэжаргал
46	9-р Цэцэрлэг: Цалин олгох хүснэгт НХМаягт ЦХ56 маягт/-г холбогдох банкаар хүлээн авсан тухай баталгаажуулаагүй байна.	-	Зөвлөмж өгсөн	Цэцэрлэгийн эрхлэгч	Д.Шинэжаргал
47	10-р Цэцэрлэг: Ээлжийн амралт олгох тухай мэдэгдлийг Эрүүл мэнд,	-	Зөвлөмж өгсөн	Цэцэрлэгийн эрхлэгч	Д.Энхсайхан

	нийгмийн хамгааллын сайдын 2000 оны 166 тоот тушаалаар баталсан заавар, маягтын дагуу хөтөлдөггүй байна.				
48	10-р Цэцэрлэг: Цалин олгох хүснэгт НХМаягт ЦХ56 маягт/-г холбогдох банкаар хүлээн авсан тухай баталгаажуулаагүй байна.	-	Зөвлөмж өгсөн	Цэцэрлэгийн эрхлэгч	Д.Энхсайхан
49	11-р цэцэрлэг: Ээлжийн амралт олгох тухай мэдэгдлийг Эрүүл мэнд, нийгмийн хамгааллын сайдын 2000 оны 166 тоот тушаалаар баталсан заавар, маягтын дагуу хөтөлдөггүй байна	-	Зөвлөмж өгсөн	Цэцэрлэгийн эрхлэгч	Ж.Цэндмаа
50	11-р цэцэрлэг: Ажлаас чөлөөлөгдсөн 2 хүнд 68.3 мянган төгрөгийн ээлжийн амралтын олговрыг илүү тооцож олгосон байна.	0.07	Төлбөрийн акт тогтоосон	Цэцэрлэгийн эрхлэгч	Ж.Цэндмаа
51	12-р цэцэрлэг: 2019 оны жилийн эцэст 180.0 мянган төгрөгийн түлш, шатах тослох материалын үлдэгдэлд тооллого хийгээгүй.	0.2	Зөвлөмж өгсөн	Цэцэрлэгийн эрхлэгч,	Б.Бямбацэцэг
52	12-р цэцэрлэг: Ээлжийн амралт олгох тухай мэдэгдлийг Эрүүл мэнд, нийгмийн хамгааллын сайдын 2000 оны 166 тоот тушаалаар баталсан заавар, маягтын дагуу хөтөлдөггүй байна	-	Зөвлөмж өгсөн	Цэцэрлэгийн эрхлэгч,	Б.Бямбацэцэг
53	12-р цэцэрлэг: 2018 оны санхүүгийн тайлангийн аудитаар 3 зөвлөмж өгөгдсөн бөгөөд 1 зөвлөмжийг биелүүлээгүй байна. Тухайлбал УБТЗ-ын ЭХУХ-ын 2-р ангиас усны төлбөр 551.23 мянган төгрөгийн авлагыг барагдуулаагүй байна.	0.6	Зөвлөмж өгсөн	Цэцэрлэгийн эрхлэгч,	Б.Бямбацэцэг
54	12-р цэцэрлэг: 2019 оны 12 дугаар сарын 31-ний байдлаар ажлаас халагдсан ажилтан С.Тогоогоос авах 731.41	0.7	Зөвлөмж өгсөн	Цэцэрлэгийн эрхлэгч,	Б.Бямбацэцэг

	мянган төгрөгийн авлага байна.				
55	13-р Цэцэрлэг: Ээлжийн амралт олгох тухай мэдэгдлийг Эрүүл мэнд, нийгмийн хамгааллын сайдын 2000 оны 166 тоот тушаалаар баталсан заавар, маягтын дагуу хөтөлдөггүй байна	-	Зөвлөмж өгсөн	Цэцэрлэгийн эрхлэгч,	А.Энхээ
56	13-р Цэцэрлэг: Үндсэн хөрөнгийн хөдөлгөөн, өөрчлөлтийг бараа материалын НХМаягт БМ-9 маягтаар тайлагнасан байна.	-	Зөвлөмж өгсөн	Цэцэрлэгийн эрхлэгч,	А.Энхээ
	Дүн	2,959.8			